

Belföldi hírek-----
budapest, 1983. október 24.

bel

h é t f ő
-----

sb0001 4 150 mtib1006

bevált a termovíziós hibakeresés

1983. október 24. - bevált a termovíziós hibakeresés a vas megyei távhő-vezeték rendszer felújítása, karbantartása során. az új eljárás lényege: a hő sugarakat érzékelő, láthatóvá tevő berendezésekkel felszerelt termovíziós gépkocsi végighalad a vezetékrendszer fölött, s a regisztrált és képernyőre kiírt színjelzések alapján a kezelő pontosan leolvashatja, hol és mennyi hő „szökik”, a vezetékből.

az energiagazdálkodási intézet kocsija a tavasszal ellenőrizte a kőszegi, sárvári és szombathelyi vezetékrendszert. a három városban összesen tizennyolc, más eljárással föltárhatatlan hibát jelzett. a műszerrendszer másképpen jelzi az egyszerű szigetelésekopást, s mást ír a képernyőre, ha literszám ömlik a forróvíz valahol. a jelzések alapján nemcsak azt tudták meg, hol ment tönkre a vezeték, hanem a javítás során az is kiderült: több helyen hanyagul rakták le az építők a csöveket.

a most befejeződött felújítás idején a vas megyei távhőszolgáltató vállalat mintegy nyolcmillió forint értékű munkát végzett, s ennek során egymillió forintba került a termovíziós eljárással föltárt hibák kijavítása. ha az említett tizennyolc ponton csak esztendőnk múltán végzik el a javítást - hiszen egyébként csak a véletlen segíthet a baj észlelésében - az összeg sokszorososát fűtik el hiába.

az elképzelések szerint a termoviziós kocsikkal folyamatosan valamennyi távhőszolgáltatató vállalat vezetékrendszerét átvizsgálják majd. /mti/

kre/mmé/mi/ig az st

00.10 241083 1515

--

sb0002 4 150 mtib1007

bővül a szőnyegpadló választéka

1983. október 24. - többféle újdonsággal bővíti a padlószőnyegek választékát a soproni szőnyeggyár. az új termékek közös jellemzője, hogy felületük plasztikus: különböző magasságban tűzik hurkaikat, s így a mélyebb-magasabb mezők váltakoznak rajta. gyártásukhoz egy nagy teljesítményű angol gépet szereztek be. ez négy méter szélességben készíti a szőnyeget, melyek megtervezésekor a vállalat iparművészei figyelembe vették, hogy a padlószőnyegeknek különféle butorokkal kell harmonizálniuk, ezért drappos-barnás árnyalatokat, pasztell színeket állítottak össze.

a favorit márkanevű szőnyeg polipropilén fonalból készül, amelyhez a tiszai vegyikombinát granulátumából a gyár saját vegyszálgártó üzemében állítják elő az alapanyagot. a dóra szőnyeget akrilból, a diadémt poliamidból, a triót polipropilén és poliamid keverékfonalból készítik. az év végéig kisebb tételeket adnak át belőlük a kereskedelmek, s a jövő év első felében már 300 ezer négyzetmétert gyártanak az újdonságokból. /mti/

mzs/ig az st

00.10 241083 1067

--

sb0003 4 160 mtib1008

tájmúzeum lesz a tokaji görög kereskedőházból

1983. október 24. - az év végére befejeződik a tokaj főterén álló xviii. században épült egykori görög kereskedőház műemléki helyreállítása, jövőre pedig megnyílik benne a világhírű borvidék emlékeit bemutató tájmúzeum.

a műemléki felügyekőség és a borsod megyei tanács anyagi hozzájárulásával helyreállított egy emeletes épületben mintegy 600 négyzetméternyi kiállítási teret képeznek ki. a boltíves pincehelyiségekben mutatják majd a szőlő feldolgozásához egykor használt eszközöket, faedényeket, világító eszközöket. a földszinten időszakos kiállítások lesznek, az első emeleten - ahol a helyreállítás során kiegészítették az egyes szobákban feltárt freskótöredékeket - bemutatják, hogy milyen volt az élet az egykor helyaljai mezővárosokban. itt kap majd helyet a nagyközség római katolikus plébánosának, béres józsefnek nagy értékű ikon- és egyháztörténeti gyűjteménye. kiállítási teremnek rendezik be a tetőteret is, itt a vidéken dolgozó kádárok, bognárok szerszámain, a bodrogi és tiszai vízi élet emlékeit, a halászat, a vízi közlekedés eszközeit láthatja majd a közönség. /mti/

kör/tné/mi/ig az st

00.11 241083 1180

--

sb0004 4 150 mtib1009

árurendelés az éterben

1983. október 24. - az év végétől cegléden is urh-rádiótelefonon rendelik meg az árut a duna élelmiszer és vegyiáru kereskedelmi vállalatához tartozó élelmiszerboltok és abc-áruházak; a gyorsabb árueállítás érdekében kezdett monori kísérlet után döntöttek így a vállalat vezetői. az urh kapcsolatot a körzeti raktárban levő diszpécser és a boltok megrendeléseit fölvevő - gépkocsival közlekedő - üzletszerző tartja. a korábbi levélben vagy telefonon feladott árurendeléssel ellentétben a rádiótelefonos módszer előnye, hogy pillanatok alatt kiderül, ha a raktárban nincs vagy ellenkezőleg, frissen érkezett valamely áru. így a raktár sem tárol az indokoltnál nagyobb készletet és gyorsan, ha kell azonnal szállít a boltokba. az urh-adóvevő állomást cegléden még az idén, vácott pedig jövőre építik meg.

a duna élelmiszer és vegyiáru kereskedelmi vállalat - amelynek pest, nógrád és komárom megye ellátása a feladata - nagyszabású számítástechnikai fejlesztésbe kezdett. ennek lényege, hogy a körzeti raktárbázisokban ugynevezett munkahelyi számítógéget szerelnek fel, amelynek napi összeköttetésben lesznek a budapesti központban levő számítógéppel. a berendezések telepítését az élelmiszeripari gépi adatfeldolgozó vállalat végzi, a számítógépes rendszer várhatóan két év múlva teljes egészében kiépül. /mti/

gál/fe/mi/ig az st

00.11 241083 1376

sb0005 4 150 mtib1010

aprómagvak exportra

1983. október 24. - a bükk déli lejtőin termelt aprómagvakkal, a tibolddaróc és bükkábrány határában aratott mustárral és a taktaközi olajlennel megkezdődött a borsodban termelt aprómagvak exportja. a vetőmagtermeltető vállalat a szerződéssel termelt aprómagvakból a korábbi éveknél többet - 1200 tonnát meghaladó mennyiséget - küld a külföldi megrendelőknek. az idén először exportálják az olajtök magját. a bekecsi tsz-ből tíz tonna uborkamagot, valamint kétszáz tonna bokorbab vetőmagot szállítanak a hűvös éghajlatú északi országokba, ahol a termőhelyi adottságok hasonlóak a borsodiakhoz. /mti/

kör/tné/mi/ig az st

00.12 241083 0658

sb0006 4 130 mtib1001

korszerűsödik a munkaerő-közvetítés a fővárosban /1. rész/

1983. október 24. - decembertől - egyelőre kísérletképpen - számítógép segíti a munkaerő-közvetítést budapesten. a számítástechnika alkalmazása várhatóan megkönnyíti a munkát kínálók és az állást keresők egymásratalálását: a manuális rendszert felváltó gépi feldolgozás révén a jelenleginél több információ tárolható, a kereslet és a kínálat egyedi egyeztetése pontosabb és gyorsabb, s így a közvetítés eredményesebb lehet. az új rendszert a fővárosi munkavállalási tanácsadó működteti majd a fővárosi számítógépén és közreműködésével - tájékoztatták a fővárosi tanács tervgazdasági és munkaügyi főosztályán az mti munkatársát.

a munkaerőközvetítéssel kapcsolatos információk gépi tárolása alkalmas a jelenlegi adminisztráció egyszerűsítésére. a munkaadók képet kaphatnak arról, hogy ajánlataik megfelelnek-e a munkát keresők elvárásainak, jobb ismereteket szerezhetnek a munkaerőkereslet nagyságáról, a munkavállalók törekvéseiről, szándékairól, és esetleges átszervezés esetén informálódhatnak dolgozóik elhelyezkedési lehetőségeiről. a munkavállalók a mostaninál több állás közül választhatnak.

részletesebb nyilvántartás, a munkahelyekről szerzett szélesebb körű információk révén a dolgozók differenciált igényei feltehetően jobban kielégíthetők lesznek. ez hozzájárulhat a munkaerő kívánatos mobilitásához, s ahhoz, hogy az álláskereső a képzettségüknek megfelelőbb munkahelyet találva, ott hatékonyabb munkát végezzenek. továbbra is lehetőség lesz - speciális gondokkal küzdők esetében - a munkaközvetítő pszichológusainak felkeresésére, pályakorrekciós és munkajogi tanácsadásra.

a munkaerőközvetítés korszerűsítése szervezeti változtatást nem igényel, az új feladatra az ügyintézők átképezhetők. a számítógépes közvetítés a kísérleti időszakban díjtalan - a munkaviszonyban nem állók számára mindvégig az marad - a rendszer teljeskörű bevezetésekor a szolgáltatásért a munkáltatóknak várhatóan fizetniük kell.

/folyt. köv./ fr/pá/ig

00.13 241083 2042

sb0007 4 130 mtib1002

korszerűsödik a munkaerő ... /2.rész/

a kísérleti időszakban a számítógépes közvetítés a nem fizikai foglalkozásukat érinti, akiknél a munkahellyel szembeni elvárások a jelenlegi nyilvántartásokból megismerhetőnél bonyolultabbak, összetettebbek. a kísérleti szakaszban - amelynek időtartama maximum egy év - a jelenlegi kartonos és az új számítógépes rendszer párhuzamosan működik. /mti/

fr/ig ag hgy
00.13 241083 0418

--

sb0008 4 150 mtib1003

vizkészleteink alakulása - omfb tanulmány /1. rész/

1983. október 24. - a víz a hetvenes években világszerte - mindenekelőtt a fejlett országok térségében - megszűnt korlátlanul rendelkezésre álló, szabad vagyon lenni; korlátozott gazdasági erőforrásává vált, amellyel takarékosan kell gazdálkodni - hangoztatja az országos műszaki fejlesztési bizottság tanulmánya, amely a vízgazdálkodás helyzetét elemzi, foglalkozik a fejlesztés lehetőségeivel és a téma számos nemzetközi összefüggését is feltárja.

a hazai vízkészlet alakulását befolyásoló tényezőket sorra véve a tanulmány megállapítja: vizeink mennyiségi és minőségi igénybevétele a következő évtizedekben jelentősen nőni fog. az élelmiszer-termelés fokozásához a mostani 200 ezer hektár öntözési területet fokozatosan, legalább 600 ezer hektárra kell bővíteni. az urbanizáció előrehaladtával a lakosság is több vizet fogyaszt. ezzel kapcsolatban a tanulmány arra figyelmeztet: amíg az nszk-beli majna-frankfurtban a következő évtizedre 200 liter fejenkénti és napi vízfogyasztást jeleznek, addig hazánkban egyes - meleg vízzel is ellátott - budapesti lakótelepeken már most 500 liter víz fogy. ez pedig már nem a szükséges igényeket kielégítő, hanem pazarló fogyasztás, amelyet fejlesztési eszközökkel nyomon követni nem lehet. a szerzők ezért különféle intézkedéseket javasolnak a tényleges szükséglettől alaposan elrugaszkodó túlfogyasztás megakadályozására.

a vízkészletek minőségét jellemezve a tanulmány utal az 1979 évi széleskörű vizsgálat eredményeire; hogy a felszín alatt növekszik a nitrátos szennyeződés, ami éppen a legértékesebb vízkészletet, az

ivóvíz legfőbb forrását jelentő rétegvíz veszélyeztetni. a szennyeződést elsősorban az okozza, hogy az utóbbi évtizedekben sokkal gyorsabban nőtt a vízellátó hálózat, mint a csatornarendszert, továbbá, hogy helyenként és esetenként megszegik a mezőgazdasági vegyszerek tárolására, felhasználására vonatkozó előírásokat. a hulladékokat sem helyezik el kielégítő módon és szerepet játszik még több más hátrányos körülmény is.

mindez előrevetíti a vízkészletekkel kapcsolatos jövőbeli teendőket is. a tanulmány rámutatott arra: a felszíni vizek minőségének romlása megállítható. ehhez azonban mihamarabb tul kell lépni a jelenlegi nem elég korszerű és a szennyeződést még lehetővé tevő műszaki színvonalon. a fejlettebb technológiák alkalmazásával ugyanis csökken a szennyeződés mértéke is.

/folyt. köv./ ig
00.14 241083 2456

--

sb0009 4 150 mtib1004

vizkészleteink alakulása - omfb tanulmány /2. rész/

a jövőben ezért szigorubban kell érvényesíteni a vízkészletek tisztaságát védő törvényes előírásokat. a további szennyeződés megállítására gyorsítani kell a csatornahálózat kiépítését.

a növekvő vizigényt a víztároló-rendszerek, valamint az ugynevezett vízávezetések bővítésével lehet kielégíteni. jelenleg több, mint 300 millió köbméter tározótérfogat áll a vízgazdálkodás rendelkezésére, ami a mostani adottságok mellett, megfelelő fejlesztéssel a természetes készletek 8 százalékos növelésére alkalmas. a vízávezetések, - amelyek a vízkészlet térbeli átcsoportosítását teszik lehetővé - egy-egy térség ellátásánál kaphatnak az eddiginél nagyobb szerepet.

a tanulmány sürgeti a számítógépes vízrajzi információs-rendszer létrehozását. ennek megvalósítását egyébként a vízügyi szolgálat számítástechnikai eszköztára lehetővé teszi. a rendszer komoly segítséget adna a vízkészletek mennyiségi és minőségi állapotának a számbavételéhez, valamint vízgazdálkodási előrejelzésekhez. végezetül szorgalmazzák a vízkészletekkel kapcsolatos közfel fogás megváltoztatását: a víz nagyobb megbecsülését. /mti/

fgy/ka/jf/mi/ig st
00.14 241083 1199

--

sb0010 4 150 mtib1005

ötszáznegyven millió forintos üzemanyag-megtakarítás

1983. október 24. - a tervezettnél is kedvezőbb eredményeket hozott a volán vállalatok korábrinál megfontoltabb energiagazdálkodása: az idén eddig 24 millió literrel kevesebb üzemanyagot fogyasztottak a gépjárművek, mint az elmúlt év azonos időszakában.

a volán vállalatok évente körülbelül 4,5 milliárd forint értékű energiát használnak fel, s az energiaköltség a vállalati kiadások tetemes részét alkotja. ezért különös gondot fordítanak az energia, elsősorban az üzemanyag-felhasználás ésszerű csökkentésére. a program keretében csökkentik a drága benzint fogyasztó gépkocsik arányát, s ugyanakkor növelik a dízel-üzemű járműveket. a tervezettnél nagyobb előrehaladás történt a zil-teherautók dízel-üzeműre történő átalakításában. jelenleg 1700 zil fut már ifa-motorral, a benzines zil-ek teljesítmény-aránya az előző évinek kevesebb mint kétharmada. más intézkedések is közrejátszottak abban, hogy a múlt év hasonló időszakához képest az összes benzin-felhasználás 86,5 millió literrel, 51 millió literre mérséklődött, s ugyanezen időszakban a gázolaj-felhasználás a tehergépkocsinál a tavalyi 95,5 millió literrel 110 millióra növekedett.

kedvező eredmény, hogy az áruszállításban számottevően mérséklődött a fajlagos energiafelhasználás. /az egy tonnányi áru 100 kilométerre történő elszállításához szükséges üzemanyag mennyisége./ a benzinnél ez az érték 10,26 literrel 9,97 literre, a gázolajnál pedig 4,93-ról 4,83 literre esett vissza. ebben kétségtelenül fontos szerepet játszott, hogy az utóbbi időben körültekintőbbé vált a műszaki szakszolgálat munkája. folytatták az üzemanyag fogyasztást csökkentő berendezések felszerelését, javult a karbantartás, s a fogyasztásmérések színvonala. az eredményekben közrejátszott még, hogy szélesebb körben alkalmazták az anyagi ösztönzés módszereit.

mindent egybevetve az elmúlt kilenc hónapban 540 millió forinttal költöttek kevesebbet üzemanyagra, mint tavaly ilyenkor. a volán vállalatok az év további részében folytatják erőfeszítéseiket a takarékosság fokozására. a tervek szerint az év végéig további 300 teherautót dízelesítenek, s további új műszaki megoldásokat vezetnek be a fogyasztás csökkentésére. /mti/

bi/mi/ig jf st
00.15 241083 2271

--

sb0011 4 150 mtib1011

magnezitipari melléktermékek a mezőgazdaságban - hasznosításukra kutató-fejlesztő társaság alakult

1983. október 24. - értékes ipari melléktermékek széleskörű mezőgazdasági hasznosítására hozott létre kutató-fejlesztő társaságot a debreceni agrártudományi egyetem karcagi kutató intézete, a magnezitipari művek és a bábolnai iparszerű kukoricatermesztési vállalat. a társaság célkitűzése, hogy továbbfejlesztve a karcagi kutató intézetben nyolc éve folyó kutatások eddigi eredményeit, megalapozza a magnezitipari mellék- és ugynevezett ikertermékek hatékony mezőgazdasági felhasználását.

a magnezitipari művek tiszavárkonyi kísérleti üzemében a szintetikus magnezitgyártás során jelentős mennyiségű magnéziumot is tartalmazó, jó minőségű meszezőanyag képződik. a karcagi intézetben 1975-ben kezdődtek el az anyag hasznosíthatóságát megalapozó agrokémiai-talajtani kutatások. a kutatások eddigi eredményei bebizonyították, hogy ez a magnezitipari melléktermék a savanyu, magnéziumhiányos földeken kiváló hatású talajjavító anyagként hasznosítható.

a nyírségi savanyu talajokon eddig lefolytatott üzemi kísérletek mellett jelenleg egy agrokémiai modell-telepen folyik a talajjavítóanyagok összehasonlító vizsgálata; az új kalcium-, magnéziumtrágyázási eljárást szolgálati szabadalomként már be is jelentették. a kalcium és magnézium - amely a savanyu erdő és homoktalajokból egyre inkább kifogy - visszapótolva javítja a téli alma minőségét, és csökkenti a tárolási veszteségeket. az eljárás alkalmazásával a szántóföldi növényeknél 20-30 százalékos terméshozadék érhető el. a megfelelő szintű kalcium és magnézium ellátás a burgonyánál a keményítő-tartalmat, a napraforgónál az olajtartalmat, az őszi búzánál pedig a sütőipari értéket javítja.

az új eljárás hasznosítására létrehozott kutató-fejlesztési társaság munkájának jelentőségét alátámasztja az a tény, hogy a nyírségben és somogy megyében mintegy 400 ezer hektár savanyu, magnézium-hiányos talaj vár javításra. a bábolnai iparszerű kukoricatermesztési rendszer elsősorban a somogyi gazdaságokban. a magnezitipari művek tervei szerint a következő években tiszavárkonyban felépül az új szintetikus magnezitgyár, amelyben évente mintegy 200 ezer tonna mezőgazdaságilag hasznosítható melléktermék keletkezik. a kutató-fejlesztő társaság tagjai tovább folytatják a közös munkát, melynek célja, hogy a melléktermékekkel megvalósítható kalcium-magnéziumtrágyázás beépíthető legyen az ikr taggazdaságok tápanyag-gazdálkodási rendszerébe. /mti/

end/kné/ig az st
07.53 241083 2546

Φ adaptálja a kísérleti eredményeket

as 10³⁰

--

sb0012 4 160 mtib1012

közművelődés a vízügyi vállalatoknál - az okt állásfoglalása
/1. rész/

1983. október 24. - a közelmúltban tartott ülésén az országos közművelődési tanács elnöksége megvitatta: hogyan hajtják végre a közművelődési törvényt a vízügyi dolgozók körében.

mint arról az országos vízügyi hivatal elnöke előterjesztésében beszámolt: a vizgazdálkodásban bekövetkezett műszaki fejlődés fokozta a vízügyi szakmai képzés és továbbképzés iránti igényt. ezért a hatodik ötéves terv időszakára az ágazat fő oktatás-fejlesztési célkitűzése: a fizikai dolgozók szakmunkássá képzése. a víz- és csatornaműkezelő alapszakmán kívül hat más szakmában indítottak, illetve indítanak tanfolyamokat. a szakmunkásképzést sok esetben ma is hátráltatja azonban az általános iskolai végzettség hiánya; tavaly a mintegy 85 ezer vízügyi dolgozó 13 százalékanak nem volt alapfoku végzettsége. csaknem 36 ezren rendelkeznek középiskolai bizonyítvánnyal, s a szakmunkások kétharmada - 17 ezer fő - érettségizett. jelentősen nőtt az elmúlt 15 évben a diplomások száma, közöttük ma már nagy a közgazdászok, mezőgazdasági mérnökök aránya. javultak az idegennyelv-tanulás feltételei, az oktatást két nyelvi laboratórium is segíti. a tervidőszak végére el kívánják érni, hogy a dolgozók három-négy, a vezető beosztásúak 30-40 százaléka beszéljen legalább egy idegen nyelvet. a szakmai kultúra emelését szolgálják a majd minden vállalatnál, intézménynél működő szakmai körök, klubok; az értelmiségiek nagy része tagja valamelyik tudományos egyesületnek.

a 30 ezer kötetes vízügyi szakkönyvtárat évente négy-öt ezren keresik fel. figyelemre méltó, hogy az utóbbi időben egyre többen igénylik a külföldi szakírók magyarra fordított munkáit - emeli ki a beszámoló. a munkahelyi művelődésben résztvevők száma elsősorban ott nő, ahol közművelődési előadót foglalkoztatnak. jelenleg 20 ilyen szakember gondoskodik - egyebek közt - a szabadidő-programok összeállításáról, szervezéséről. a felmérések szerint a fizikai dolgozók szabadidejük legnagyobb részét a tévé előtt töltik, a szabadidő eltöltési módjainak ,,rangsorában,, második helyen a közös családi programok állnak, az olvasás a harmadik, a sport pedig a negyedik. a vízügyi sportklubok egyebek közt asztalitenisz, labdarugó, uszó, természetjáró szakosztályokat működtetnek, de uszodabérletek vásárlásával, kondicionáló termek berendezésével is bővítik a dolgozók testedzési lehetőségeit.

/folyt.köv/ na/tr/ig
07.54 241083 2449

10³⁰

--

sb0013 4 160 mtib1013

közművelődés a vízügyi ... /2. rész/

a településektől távoli, ideiglenes szállásokon elhelyezett dolgozóknak alakítottak ki. a nagyobb munkásszállásokon lakók művelődési lehetőségeit új könyvtárak, klubhelyiségek létrehozásával gyarapították. az ingázók művelődésében ennek ellenére csak lassú javulás tapasztalható; sajnos az érintett vállalatok és a községek még csak igen ritkán szervezik együttműködve a faluról bejáró munkások tanulását, művelődését - hangsúlyozza a beszámoló.

az okt elnökségi ülésén, a vita során a hozzászólók rámutattak: a vízügyi dolgozók szakműveltségének emelésében, valamint a munkahelyi vezetők rendszeres továbbképzésében elismerésre méltó eredmények születtek. ugyanakkor az üzemi művelődési bizottságok tevékenységének vizsgálatából kitűnik: a szakműveltség gyarapításán kívül eső közművelődési munka viszonylag szűkkörű, és gyengén szervezett. kívánatos lenne - fogalmazódott meg a vitában -, hogy az üzemek a munkába lépő fiataloktól igényeljék az alapiskolázottságot, illetve - az oktatási intézményekkel együttműködve - segítsék, s anyagilag is tegyék érdekeltté azokat, akik a munka mellett vállalják a tanulást.

az országos közművelődési tanács elnöksége állásfoglalásában javasolta az egyes rétegek igényeire épülő művelődési formák, - szakkörök, amatőr művészeti csoportok, olvasótáborok - fokozottabb támogatását, a külső munkahelyeken dolgozók körében az olvasóvá nevelés erősítését. /mti/

na/tr/ig ag hgy
07.54 241083 1477

9 mozgó könyvtárakat

--

sb0014 4 150 mtib1014

sertéstelep-rekonstrukció

1983. október 24. - a kabai vörös csillag termelőszövetkezetben befejeződött a már csaknem egy évtizede működő szakosított sertéstelep bővítése és rekonstrukciója. a több, mint 50 millió forint értékű munkát a közös gazdaság építő részlege végezte el, nem egészen két esztendő alatt. battériákat - ketreceket - állítottak föl a malacoknak, automatikus etető, itató és trágyakiherdő berendezést szereltek fel.

10³⁰

a felújítás eredményeképpen most már évente 27-28 ezer hizott sertést adnak el a kabai vörös csillag tsz szakosított telepéről, csaknem hatezerrel többet, mint korábban. támogatják a háztájit is: a szövetkezet nagy teljesítményű - évi hatezer vagon terményt földolgozó - takarmánykeverőjében készülő tápoknak csak mintegy felét etetik fel gazdaságukban, a többit jórészt a kisállattartóknak adják el. /mti/

szü/éva/ig az st
07.55 241083 0878

--

sb0015 4 150 mtib1015

drágább helyett olcsó szénnel

1983. október 24. - új hőenergetikai központot épített, több mint 100 millió forintos költséggel a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár. az 1900-ban épült széntüzelésű hőközpontot váltja fel az új, amelyben ugyancsak szén eltüzelésével állítják elő az energiát, de míg a régi kazánokba 4200 kalória fűtőértékű szén kellett az ujakba az olcsóbb, 2500 kalóriás is jó.

az új hőközpont közvetlenül a vasuti iparvágány mellé építik, és tartályai közvetlenül a vasuti kocsikból lesznek feltölthetők; két ndk-gyártmányu kazánjában óránként tíz-tíz tonna szenet lehet eltüzelni. a gyár évek óta jelentős bírságot fizet légszennyezés miatt. az új hőközpont megépítésével ettől mentesül; tisztább lesz a város levegője. /mti/

cser/sza/ig az st
07.55 241083 0782

as 10³⁰

--

sb0016 4 130 mtib1017

halálos közlekedési balesetek /1. rész/

1983. október 24. - a hét végén az ország területén összesen 113 sérüléssel, közúti, közlekedési baleset történt. a balesetek közül 10 halálos, 48 súlyos és 55 könnyű sérüléssel volt.

Lakitelek külterületén szalkai szabó Mihály 27 éves kubikos, csongrádi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, és összeütközött egy személygépkocsival. a vétkes személygépkocsi vezetője, Kéri Ferenc 57 éves munkagépjárművezető, Kecskeméti lakos kórházba szállítás közben meghalt, három utasa súlyos, egy utasa és szalkai könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint szalkai a személygépkocsit ittas állapotban vezette. a rendőrség eljárást indított ellene.

dévaványa belterületén Nagy István 34 éves kőműves, helyi lakos személygépkocsijával elütötte az előtte kerékpárján közlekedő Tóth Ferencné 50 éves háztartásbeli, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. Nagy István a személygépkocsit figyelmen kívül hagyva, a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta.

vas megyében, Bük belterületén Hanis Tibor honvéd személygépkocsijával elütötte az előtte kerékpárján közlekedő Németh Gábor 30 éves állattenyésztő, helyi lakost. Németh és a kerékpár vázán utazó 3 éves Csaba nevű gyermeke a helyszínen meghalt. Hanis Tibor ellen előzetes letartóztatása mellett vizsgálatot indítottak.

Békéscsaba külterületén Batori László 25 éves gépkocsiveető, helyi lakos tehergépkocsival egy kerékpáros kikerülése közben áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött egy személygépkocsival. a személygépkocsi vezetője, Rajkai György 32 éves lakberendező, budapesti lakos a kórházban meghalt, utasa pedig könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

Környe külterületén egy személygépkocsi elütötte egy álló autóbusz mögött az uttesten átszaladó Pázmándi Zoltán 10 éves tanulót, aki a kórházban meghalt. a gyermek a már féktávolságon belül lévő gépkocsi elé szaladt.

Cegléd külterületén Kecskés Ambrus 31 éves traktoros, történelmi lakos személygépkocsijával elütötte a kerékpárján közlekedő Bakos Pál 50 éves tsz-tag, ceglédi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /folyt. köv./

mi/mz

10.41 241083 2284

as 12³⁰

--

sb0017 4 130 mtib1018

halálos közlekedési balesetek /2. rész/

albertirsa külterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárral közlekedő bagi istván 57 éves éjjeliőr, albertirszai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

murakeresztur külterületén hódos istván 20 éves hegesztő, tótszerdahelyi lakos személygépkocsijával elütötte az előtte kivilágítatlan kerékpáron közlekedő lukács györgy 44 éves kábelszerelő, tótszerdahelyi lakost, aki a helyszínen meghalt. hódos istván nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.
/mti/

mi/mz hgy

10.41 241083 0627

--

sb0018 4 150 mtib1020

tanácskozás a gépipari innováció gyorsításáról

1983. október 24. - a gépipari innováció gyorsításának egyik legfontosabb feltétele, hogy megfelelő külpiaci, külgazdasági adatok álljanak a szakemberek rendelkezésére - hangsúlyozták az előadók a gépipari tudományos egyesület hétfői ankétján, a mtesz székházában.

elmondották, hogy a fejlett országokban a gépipari termékek gyors korszerűsítése tapasztalható. jelenleg egy-egy gyártmány már két-három év alatt elavul. magyarországon viszont hosszú az innovációs folyamat, így a hazai gépipar számára elsősorban azok az információk fontosak, amelyek a jövő gyártmányairól és fejlesztési irányairól tájékoztatnak. ilyen adatokhoz pedig elsősorban a kölcsönösség alapján, az elismert magyar tudományos eredményekért cserébe juthatnak a szakemberek.

az anketon kiemelték, hogy az adatok megszerzése mellett azok rendszeres feldolgozása, hasznosítása is igen lényeges. gondot okoz, hogy mindeddig nem sikerült létrehozni az innovációs információk egységes rendszerét. az adatok feldolgozásával több mint 100 kutatóhely, intézet foglalkozik, külön-külön, többnyire egymástól

1230

elszigetelten. mindez nehezíti a tájékozódást, és pazarló az adatok hasznosításának módja. a tanácskozáson javaslatot tettek egységes innovációs információs rendszer létrehozására. az információs rendszer megszervezéséhez a gte munkabizottságot alakított. /mti/

pf/mi/bam/mz hgy

11.02 241083 1425

--

sb0019 4 160 mtib1021

román diákok szépolvasási versenye

1983. október 24. - hétfőn méhkeréken rendezték meg a dimitrie cantemir román nyelvű szépolvasási és kiejtési verseny országos döntőjét, amelyben a román nyelvet oktató tiszántuli iskolák harminc tanulója vett részt. a magyarországi románok demokratikus szövetsége, az uttörőszövetség, a gyulai könyvtár s más szervek által harmadizben rendezett szépolvasási és szépkiejtési vetélkedőn a nemzetiségi diákok klasszikus és modern román írók s költők műveinek felolvasásával, illetve elmondásával anyanyelvük ismeretéből vizsgáztak. a méhkeréki döntőn az iskolai versenyek győztesei vehettek részt. /mti/

sam/ke/ig ká hgy
11.07 241083 0669

--

sb0020 4 150 mtib1022

ujabb tsz-konzervüzem a hajduságban

1983. október 24. - megkezdődött a próbagyártás a balmazújvárosi lenin termelőszövetkezet mini-konzervüzemében, amely a tsz és a debreceni konzervgyár összefogásával valósult meg. ez a harmadik feldolgozó üzem a hajduságban, amelyet a tsz-ek a debreceni konzervgyárral társulásban hoztak létre.

a lenin termelőszövetkezetben egy 3600 négyzetméter alapterületű épületet alakítottak át erre a célra; a berendezést a debreceni gyár szállította, s a vállalta a dolgozók betanítását is. a

1230

balmazújvárosi üzemben félkész termékeket állítanak elő: ötliteres üvegekbe rakják a körtét és az őszi barackot, amiből később vegyes befőttet készítenek. a következő esztendőkből különböző dzsemekkel bővül a választék. /mti/

szü/ká/mz hgy

11.27 241083 0788

--

sb0021 4 130 mtib1023

László miklós temetése

1983. október 24. - László miklósnak, az esti hírlap elhunyt rovatvezetőjének temetése október 25-én, délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri /kozma utca 6./ temetőben. /mti/

mi/ag/mz pr

11.31 241083 0228

--

sb0022 4 180 mtib1024

fafaragó tárlata

1983. október 24. - Gaál János fafaragó munkáiból nyílt kiállítás hétfőn Zalaegerszegen, a városi művelődési központban. a kollekció javarészt a jelenleg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Arlón tevékenykedő alkotó gyermekkorának emlékeit, a Hangony-völgyi pásztoremberek nehéz életét megörökítő szoborokból áll. mellettük paraszti butorokat, használati tárgyakat és gyermekjátékokat is láthatnak az érdeklődők. a tárlat november 7-ig tart nyitva. /mti/

tas/kné/ig ká pr

11.34 241083 0482

--

sb0023 4 180 mtib1025 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. október 24. - a meteorológiai intézet jelenti:

megint hideg éjszaka

nyugat- és közép-európa, valamint a fekete-tenger térsége felett több ezer kilométer hosszú, leszálló légmozgású zóna található. ezen a területen már néhány napja csendes, száraz, reggel azonban erősen párássá, helyenként ködös az idő. középpontjával a skandináv-félsziget északi része felett hatalmas, mérsékelt övi ciklon örvénylik. ennek frontjai vonulásuk során elsősorban észak-európában okoznak gyors és nagy időváltásokat.

vasárnap Magyarország legnagyobb része felett derült volt az ég. csupán északkeleten volt több felhő az égen, ott csak 1, 4 órára sütött ki a nap. eső sehol sem hullott. a legmagasabb nappali hőmérséklet 9, 13 fok között alakult. hétfő hajnalra erősen lehült a levegő, a legalacsonyabb hőmérséklet 1, -5 fok között alakult. elsősorban az északi hegyvidéken több helyen alakult ki köd, amely délelőttre általában mindenütt feloszlott. 11 órára általában 7, 10 fokig emelkedett a hőmérséklet, a ködös miskolcon azonban még mindig csak 3 fokot mértek.

Budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 6,3 fok volt, a százéves átlagnál 3,1 fokkal alacsonyabb.

Ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 11 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1029 mb, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás kedd estig:

csupán kisebb, átmeneti felhősödés várható. csapadék továbbra sem lesz. általában gyöngye marad a szél. hajnalban egy-két helyen ködre kell számítani. ismét hideg lesz az éjszaka. a legalacsonyabb hőmérséklet 1, -4, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10 és 15 fok között alakul.

a Duna vízállása Budapestnél 165 cm, a víz hőmérséklete 10,2 fok.

várható időjárás Budapesten kedd reggelig:

többnyire derült idő lesz, hajnalban néhol párássággal. csapadék nem várható. a szél mérsékelt lesz. a hőmérséklet késő este 5, hajnalban 0 fok körül alakul.

távolabbi kilátások szerdától szombatig:

a reggeli órákban páráságra, ködre kell számítani, a köd valószínűleg még a délelőtti órák folyamán feloszlik, többórás napsütés várható. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet -3, plusz 2 fok között alakul. a legmagasabb nappali hőmérséklet 9, 14 fok között várható. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék nem várható. /mti/

sa pr
12.27 241083 2553

--

sb0024 4 150 mtib1027

magyar-uj-zélandi kereskedelmi vegyesbizottsági ülés kezdődött budapesten

1983. október 24. - magyar-uj-zélandi kereskedelmi vegyesbizottsági ülés kezdődött hétfőn budapesten. a tárgyalásokra magyarországra érkezett e. a. woodfield, uj-zélandi kereskedelmi és iparügyi miniszterhelyettes. a vegyesbizottsági tárgyalásokkal párhuzamosan uj-zélandi üzletemberek delegációja látogatott hétfőn a magyar kereskedelmi kamarába.

x x x

az elmúlt években a magyar-uj-zélandi árucserforgalom a ganz-mávag motorvonatok exportja révén jelentősen bővült. a ganz-mávag eddig 44 darab kétrészes motorkocsit szállított az uj-zélandi vasutaknak. a motorvonatok szállításával a kétoldalú árucserében jelentős magyar aktivum alakult ki. a szerződés teljesítésével, a szállítások befejezésével az idén csökkent a magyar-uj-zélandi kereskedelmi forgalom, elsősorban különböző anyag és félkésztermékeket exportálunk a távoli országba. uj-zélandból magyarországra jelentős mennyiségű gyapju érkezik, emellett számottevő a gyógyszeralapanyagok, vetőmagvak importja. a hétfőn kezdődött magyar-uj-zélandi kereskedelmi vegyesbizottsági tárgyalásokon többek között megvizsgálják, hogyan kapcsolódhatnak be magyar vállalatok uj-zélandi beruházásokba és milyen lehetőségek vannak harmadik piaci együttműködés kialakítására. /mti/

pf/mi/sa bam olt
13.40 241083 1378

--

sb0025 4 170 mtib1028

tűz a szerencsi csokoládégyárban

1983. október 24. - vasárnap a késő esti órákban tűz keletkezett az édesipari vállalat szerencsi csokoládégyárában. a tűzoltók szerencsről, miskolcra, leninvárosból és sátoraljaújhelyről nagy erővel vonultak ki a színhelyre, ahol a gyár egyik alapanyag- és készáruraktárában elhelyezett termékek lobbantak lángra.

a tüzet hétfőn a kora hajnali órákra sikerült lokalizálni, majd eloltani. az előzetes megállapítások szerint az anyagi kár jelentős, meghaladja az egymillió forintot. nagyobb mennyiségű kakaópor és késztermék semmisült meg. a tűz keletkezésének okát a tűzoltóság és a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

bas/tné/sa st olt
13.55 241083 0706

--

sb0026 4 130 mtib1029

pályázat közművelődési tábork szervezésére

1983. október 24. - a hazafias népfrent budapesti bizottságának művelődéspolitikai munkacsoportja hétfői ülésén pályázati felhívást fogalmazott meg, amelyben arra szólítja fel a vállalatokat, intézményeket, üzemeiket, hogy járuljanak hozzá nyári közművelődési tábork szervezéséhez.

amint azt a tanácskozáson elmondták: a fővárosi népfrentmozgalom - közösen a fővárosi tanáccsal és a szakszervezetek budapesti tanácsával - már hosszabb ideje úgy is támogatja a hátrányos helyzetű fiatalokat, hogy részükre, a művelődésbeli egyenlőtlenségek mérséklése céljából, évről-évre táborkat szervez. az anyagi lehetőségek azonban meglehetősen korlátozottak, s így alaposan meg kell gondolni, hogy kinek juttatnak a pénzből. hogy a rendelkezésre álló összeg jó helyre kerüljön, a hmf művelődéspolitikai bizottsága előzetesen bekéri a nyári tábork vázlatos programját. ebben a leendő táborgazdák felsorolják elképzeléseiket, körvonalazzák nevelési céljaikat, s azokat az eszközöket, módszereket, amelyekkel mindezt megvalósítani szándékoznak. a pályázatok beküldési határideje november 25. ezután eldöntik, hogy kiknek a pályázatát fogadják el, kik kezdhetnek hozzá a részletes program kidolgozásához. ezt 1984. március 1-ig kell elkészíteni.

az ülésen elhangzott, hogy korábban viták bontakoztak ki: mikor beszélhetünk olvasótáborról, melyek a leglényegesebb megkülönböztető jegyei ennek az új kulturális formának. úgy döntöttek, hogy a továbbiakban olvasótábor helyett művelődési táboroként nevezik ezt a fontos missziót teljesítő vállalkozást. a hazafias népfront ezután is összehangolja e táborok munkáját, s megteremti annak a lehetőségét, hogy megfelelő szakemberek vegyenek részt a táborok munkájában. részükre - a tervek szerint - tavasszal gárdonyban kétnapos tanfolyamot rendeznek. /mti/

-gi/tr/sa ag olt
14.00 241083 1874

-.-

sb0027 4 160 mtib1030

huszonöt éves az mta régészeti intézete - tudományos ülészek

1983. október 24. - a magyar tudományos akadémia régészeti intézete alapításának 25. évfordulója alkalmából tudományos ülészek kezdődött hétfőn az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán.

a három napos rendezvénysorozatot bökönyi sándor, az mta régészeti intézetének igazgatója nyitotta meg. bevezetőjében elmondotta: az intézet helye kialakult a hazai régészeti életben: a jól képzett tudományos gárdának, a korszerű technikai-műszaki apparátusnak, s nem utolsósorban a jelentős központi támogatásnak köszönhetően az intézet immár elmélyültebb, átfogóbb kutatómunkát folytathat. a kutatás-fejlesztés extenzív időszakának lezárultával a tudományos munka szervezeti formája is átalakult, az utóbbi időben a team-rendszer vált uralkodóvá. a spontán szerveződő csapatok - amelyek munkájában az intézeti kutatókon kívül a muzeumok, az egyetemi tanszékek munkatársai is részt vesznek - egy-egy témakör különböző oldalait vizsgálják, a társtudományok művelőit is bevonva tevékenységükbe.

az interdiszciplináris kutatások fejlesztésének fontosságát hangsúlyozva az előadó kiemelte: mindenekelőtt az akadémiai intézetek közötti együttműködés hatékonyságának növelésére van szükség. a jövőben az intézet a nemzetközi régészeti porondra is szeretne kilépni: elsősorban a közös ásatások, a kutatói csereutak szorgalmazásával. az együttműködésre a szovjet és a magyar régészek körében már eddig is számos jó példa volt, a múlt évben pedig olasz kutatók dolgoztak magyar ásatásokon, s hazai szakemberek tevékenykedtek itáliai feltárásokon.

a régészeti intézet negyed évszázados történetét gerevich lászló akadémikus, az intézmény első igazgatója idézte fel. egyebek közt emlékeztetett arra, hogy a 25 esztendő alatt 300 ásatáson dolgoztak az intézet kutatói, s a munkatársak tollából 1400 tudományos publikáció és 50 monográfia jelent meg.

az ülészek első napján az őskorból és az ókorból, kezdve a népvándorlás korából, a honfoglaláskorból és a középkorból származó régészeti leletekről, illetve az adott kor művészettörténeti, kronológiai és más tudományos kérdéseiről tartanak előadásokat a témakörök neves hazai kutatói. szerdán a régészeti topográfia néhány elméleti és gyakorlati tanulságáról, illetve az interdiszciplináris kutatások eredményeiről értekeznek a szakemberek. /mti/

na/mi/ig ag olt
14.02 241083 2408

-.-

sb0028 4 160 mtib1031 /közönségszolgálat/

később kezdődik az előadás

1983. október 24. - az országos rendező iroda értesíti a közönséget, hogy a korona pódium „im humor kenne wir keinen spass,, című, zenés, német-magyar nyelvű irodalmi koktélja október 26-án 20 órakor kezdődik, s a műsorban az eddigi közreműködők - mikes lilla, rodolfó, zentai anna - mellett fellép pitti katalin és leblanc győző is. /mti/

cs/sa ag olt
14.08 241083 0398

-.-

sb0029 4 130 mtib1032

halálos balesetek

1983. október 24. - a ix. kerület napfény utca és epreserdő utca kereszteződésénél, a kijelölt gyalogátkelőhelyen molnár sándor 31 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte szilágyi albertné 76 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. molnár vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított a gázoló ellen.

a keleti pályaudvarra érkező, még mozgásban lévő személyvonatról leugrott lázár lajos 47 éves segédmunkás, isaszegi lakos, és a kerekek halálra gázolták. /mti/

mi/sa olt
14.10 241083 0572

--

sb0030 4 150 mtib1033

müemlékvédelem mosonmagyaróváron - a városi tanács^{vb}ülése

1983. október 24. - a müemlékvédelemről tárgyalt a mosonmagyaróvári városi tanács végrehajtó bizottsága hétfői ülésén. a tanácskozáson egyebek között elmondták: a közelmúltban gyarapodott a közösségi célokra hasznosított müemléképületek száma. új köntösbe öltöztették az 1600-as években épült árkádsorral övezett lábasházat és ajándékboltot nyitottak falai között. a hansági múzeum butor- és képgyűjteménye kapott otthont nemrégiben egy másik müemléképületben, a megszüpített cselley-házban. a rekonstrukció során feltárták és láthatóvá tették az épület mátyás korából kőkeretes ablakait, reneszánsz erkélyeit, helyreállították az emeleti helyiségek stukkós boltozatait is. a tágas szobákat 17.-18. századi butorokkal rendezték be. az udvari szárnyban képtárat alakítottak ki, amely dr. gyúkovics tiber festménygyűjteményéből mutat be válogatást. a felvonultatott alkotások - melyeket a gyűjtő a városnak adományozott - a 19.-20. századi magyar festészet különféle irányzatait képviselik. ^{való}

a müemléki lakóházak rendbetételéért is jelentős erőfeszítéseket tesz a tanács - hangoztatták az ülésen. a felújítások eredményeként korszerű lakások létesülnek az ódon falak között. a vi. ötéves terv

11 müemléki lakóház renoválását irányozza elő, s a munkálatok a tervezett ütemben haladnak, a felújításokat végző helyi vállalat sokrétű szakmai támogatást kapnak azt országos müemléki felügyelőségtől. /mti/

mzs/sza/ig st olt

14.21 241083 1495

--

sb0031 4 160 mtib1034 /felhasználható 19 órától!/
^e

ránki dezső zongoraestje miskolcon

1983. október 24. - ránki dezső adott zongoraestet hétfőn a miskolci nemzeti színházban. a miskolci szimfonikus zenekar közreműködésével a koncert műsorán beethoven Leonora-nyitánya, c-moll és b-dur zongoraversenye szerepelt. a zenekart kovács jános karnagy vezényelte. /mti/

bas/tné/sa st olt
14.43 241083 0344

--

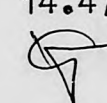
sb0032 4 160 mtib1035 /felhasználható: 19.30 órától!/
^e

jean guillou liszt-orgonaestje pécsen

1983. október 24. - jean guillou, a párizsi saint eustache templom organistája, a neves francia zeneszerző-tanár liszt ferenc organaműveiből adott hangversenyt hétfőn este pécsen, a négytornyú székesegyházban. a koncerten az „ad nos, ad salutarem undem,„ című fantáziát és fugát valamint az orpheus nagyzenekari szimfonikus költeményt illetve herder prométheus drámájához komponált liszt-mű saját átiratu feldolgozását játszotta a francia vendégművész. /mti/

kász/bné/ig st olt

14.47 241083 0537

--

1983.10.24.

sb0033 4 160 mtib1036 /felhasználható 16 órától!/
anyanyelvi tanácsadó pécsett

1983. október 24. - a beszélt és írott nyelvünk védelmére megalakított pécsi anyanyelvi szolgálat keretében tanácsadó ügyelet kezdte meg működését hétfőn. a városi népfront-bizottság munkacsoportjaként létrehozott „nyelvőrség”, tagjai - a pécsi tudományegyetem, a közép- és az általános iskolák magyar szakos tanárai és a nyelvhelyesség ügyét pártfogoló kereskedelmi szakemberek - helyesírási, fogalmazási, szerkesztési kérdésekben nyújtanak segítséget, tanácsot adnak a városi üzemeknek, intézményeknek és természetesen egyéneknek is hivatalos iratok, hirdetések, falragaszok megszövegezéséhez. figyelemmel kísérik a nyelvi vétségeket, a tömegtájékoztatás nyelvének szabatosságát, és javaslatot tesznek a gyakran előforduló hibák kijavítására. a tanácsadó szolgálat munkatársai minden hétfőn délután ügyeletet tartanak a hazafias népfront városi bizottságának székházában. /mti/

kász/bné/sa ká olt
14.48 241083 0947

--

sb0034 4 150 mtib1037 /közönségszolgálat/
az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. október 24. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	14
london	15
osló	11
stockholm	10
helsinki	10
berlin	10
varsó	8
leningrád	9
moszkva	8
kijev	9

1983.10.24.

prága	14
bécs	11
róma	17
madrid	20
belgrád	12
bukarest	11
szófia	10
athén	18 fok.

/mti/ kf/sa bam olt
14.51 241083 0843

--

sb0035 4 150 mtib1038 /közönségszolgálat/
a környező országok időjárása

1983. október 24. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria

kevés felhő, csapadék nem várható. a hőmérséklet kedden kora délután 11, 16, szerdán hajnalban -3, plusz 2 fok.

csehszlovákia

kevés felhő, reggel pára, köd. a hőmérséklet kedden kora délután 9, 14, szerdán hajnalban -3, plusz 2 fok.

szovjetunió

kevés felhő, reggel pára, köd. a hőmérséklet kedden kora délután 8, 13, szerdán hajnalban -3, plusz 2 fok.

románia

kevés felhő, reggel többfelé köd, pára. a hőmérséklet kedden kora délután 10, 15, szerdán hajnalban -2, plusz 3 fok.

jugoszlávia

kevés felhő, reggel többfelé alakul ki pára. a hőmérséklet kedden kora délután 11, 16, szerdán hajnalban -2, plusz 3 fok. /mti/

kf/sa bam olt
14.54 241083 0909

--

sb0036 4 160 mtib1039 /felhasználható: 17 órától!/
 régészeti kamarakiállítás kecskeméten

1983. október 24. - régészeti kamarakiállításokat rendez a kecskeméti katona józsef muzeum. az öt részből álló sorozat első tárlata hétfőn nyílt meg „szentkirály népei”, címmel, s az a lászlófalvi középkori falu ásatásánál feltárt leleteket mutatja be. a tárlat november végéig látható, december elején a nyárlőrinci, januárban a bátmonostori, februárban és márciusban a kunpeszéri ástásokat ismertető kiállítás nyílik meg. /mti/

lak/bné/ig ká olt
 14.54 241083 0503

--

sb0037 4 160 mtib1040 /felhasználható: 17.30 órától!/
 a martonvásári óvoda centenáriuma

1983. október 24. - ünnepségsorozat kezdődött ^{de)} hétfőn martonvásáron, az első hazai kisdedovók alapítójáról és fenntartójáról, brunszvik terézzel, elnevezett óvoda centenáriuma alkalmából. a száz esztendő gyermekintézmény falán a jubileum alkalmából márványtáblát helyeztek el, majd emlékestet rendeztek, ahol vágott óvodatörténet, egyetemi docens méltatta brunszvik teréz munkásságát. ezt követően földi teri színművésznő - az óvoda egykori növendéke - olvasott fel részleteket a kisdedovó alapítójának műveiből. a program az általános iskolások és az óvodások műsorával ért véget. a centenárium alkalmából a beethoven általános iskolában kiállítást nyitottak brunszvik teréz óvodaszervező tevékenysége és a martonvásári óvoda száz éve címmel.

brunszvik teréz 1828-ban budán, szülei krisztinavárosi házában hozta létre az első hazai óvodát. kezdeményezésére haláláig százánál több kisdedovó létesült az országban, közülük többet saját költségén tartott fenn. egyleteket is alapított azzal a céllal, hogy társadalmi úton segítse elő az új óvodák létesítését. /mti/

dáv/fné/er st olt
 15.03 241083 1136

--

sb0038 4 160 mtib1041 /felhasználható: 19 órától!/
 hangversenysorozat kezdődött szombathelyen

1983. október 24. - az országos filharmonia és a szombathelyi szimfónikus zenekar az 1983-84-es évadban is megrendezi szombathelyen, a már hagyományos koncertsorozatot. a tiz hangversenyből álló sorozat első koncertjét hétfőn tartották meg a bartók-teremben, a szombathelyi szimfónikusok, petró jános vezényletével rossini az olasz nő aldirban című nyitányát, dohmányi gyermekdal variációt és orff carmina burana című művét adták elő. szólistaként andor éva, kovács pál és a csehszlovák vojtech schrenkel ének-művészek léptek fel. a koncerten közreműködött a szlovák filharmonia énekkara, valamint a szombathelyi hámán kató iskola gyermekkórusa. /mti/

lér/mmé/ig st olt
 15.04 241083 0731

--

sb0039 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/
 meghosszabbították az európai vándorutat

1983. október 24. - az európai vándor egyesülés /ewv/ - amely 18 európai ország több mint 30 turistaszervezetét fogja össze - nemrég tartott olaszországi közgyűlésén meghosszabbította az ugynevezett e 4-es turista utat, amely eddig 2 620 kilométer hosszúságban a spanyol-francia határtól az ausztriai fertő tó partján rust-ig vezetett. (tekub)

ezen túl az európai vándorút kőszegnél tovább halad magyarországon, a hazai kék tura úton, egészen budapestig. /mti/

kf/bam/gw olt

15.11 241083 0530

--

sb0040 4 130 mtib1044

kisz-küldöttség utazott párizsba

1983. október 24. - a francia kommunista ifjúsági mozgalom meghívására fejtí györgy titkár vezetésével hétfőn párizsba utazott a kisz központi bizottságának küldöttsége. a két ifjúsági szervezet vezetői kölcsönösen tájékoztatják egymást a szervezeteik előtt álló feladatokról, az ifjúság helyzetéről, és eszmecserét folytatnak a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseiről. a kisz delegációja ellátogat a francia ifjúsági, sport- és szabadidő minisztériumba, és találkozik több ifjúsági szervezet képviselőivel is. /mti/

sr-mi/ig ár olt
15.12 241083 0591

--

sb0041 1 180 mtib1045

a magyar nemzeti bank deviza- és valutaárfolyamai /1.rész/

1983. október 24. -
hivatalos devizaárfolyamok
érvényben: 1983. október 25-től

devizane m	vételi	közép	eladási
	árf.100	egységre	ft-ban
angol font	6647,66	6654,31	6660,96
ausztrál dollár	4072,50	4076,58	4080,66
belga frank	83,40	83,48	83,56
dán korona	469,94	470,41	470,88
finn márka	787,17	787,96	788,75
francia frank	557,90	558,46	559,02
hollandi forint	1514,99	1516,51	1518,03
japán yen /1000/	190,07	190,26	190,45
kanadai dollár	3591,36	3594,95	3598,54
kuvaiti dinár	15307,57	15322,89	15338,21
norvég korona	604,98	605,59	606,20
nszk márka	1704,25	1705,96	1707,67
olasz líra/1000/	27,96	27,99	28,02
osztrák schilling	242,10	242,34	242,58
portugál escudo	35,58	35,62	35,66
spanyol peseta	29,39	29,42	29,45
svájci frank	2098,37	2100,47	2102,57
svéd korona	569,92	570,49	571,06
tr.es cl.rubel	2597,40	2600,00	2602,60

usa dollár 4426,81 4431,24 4435,67

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.
/folyt. köv./

gw
15.18 241083 1366

--

sb0042 1 180 mtib1046

a magyar nemzeti bank ... /2.rész/

valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok
érvényben: 1983. október 25-től
p é n z n e m vételi eladási

árf.100 egys.

	ft-ban.	
angol font	6454,68	6853,94
ausztrál dollár	3954,28	4198,88
belga frank	80,98	85,98
dán korona	456,30	484,52
finn márka a/	764,32	811,60
francia frank	541,71	575,21
görög drachma b/	45,99	48,83
hollandi forint	1471,01	1562,01
japán yen /1000/	184,55	195,97
jugoszláv dinár a/	38,00	40,36
kanadai dollár	3487,10	3702,80
kuvaiti dinár	14863,20	15782,58
norvég korona	587,42	623,76
nszk márka	1654,78	1757,14
olasz líra/1000/	27,15	28,83
osztrák schilling	235,07	249,61
portugál escudo	34,55	36,69
spanyol peseta	28,54	30,30
svájci frank	2037,46	2163,48
svéd korona a/	553,38	587,60
usa dollár	4298,30	4564,18

a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 500-as

/mti/
kf/bam/gw olt
15.27 241083 1182

--

sb0043 4 130 mtib1047

felavatták dr. darabos pál siremlékét

1983. október 24. - hétfőn a farkasréti temetőben felavatták dr. darabos pál, a szot elnöksége volt tagjának, az egészségügyi dolgozók szakszervezete volt főtítkárának siremlékét. családja, barátai, pályatársai, tisztelői jelenlétében dr. kedvessy györgy, az egészségügyi dolgozók szakszervezetének alelnöke emlékezett a tavaly elhunyt dr. darabos pál munkásságára. elmondta: darabos pál tevékenységével elősegítette a magyar egészségügy és szakszervezet mozgalmának fejlődését. közreműködött az orvosi rendtartás megalkotásában, az orvosi etikai bizottságok létrehozásában, irányította a magyar egészségügyi ellátás egységes rendszerré fejlődését.

ezután a család, a szakszervezetek országos tanácsának, az egészségügyi dolgozók szakszervezete központi vezetőségének, és az egészségügyi minisztérium képviselői, valamint barátok, tisztelők helyezték el koszorúikat, a kegyelet virágait a siremléken. /mti/

me/mi/ag/gw olt

15.33 241083 0985

--

sb0044 4 160 mtib1048

köpeczi béla párizsba utazott

1983. október 24. - jack lang francia kulturális miniszter meghívására, köpeczi béla művelődési miniszter vezetésével hétfőn magyar küldöttség utazott párizsba. a delegáció a magyar-francia kulturális és oktatási együttműködés időszerű kérdéseiről tanácskozik a vendéglátókkal. /mti/

sz/mi/ár/gw hgy

15.38 241083 0348

--

sb0045 4 160 mtib1049 /közönségszolgálat/

Luther-megemlékezések

1983. október 24. - Luther márton születésének 500. évfordulójáról tudományos konferenciával, kiállítással és hangversennyel emlékeznek ezekben a napokban budapestben az ndk kulturális és tájékoztató központjában és az eötvös lóránd tudományegyetemen.

a kulturális központban működő német lektorátus az elte bölcsészettudományi karával közösen „a reformáció és a német, valamint a magyar nyelv fejlődése”, címmel október 27-től kétnapos tudományos konferenciát rendez ndk-beli és magyar nyelvőrtenészek részvételével az egyetemen. október 27-én „martin luther - hatások és változások a társadalomban, a művészetben és az irodalomban”, címmel nyílik kiállítás a deák téri kulturális központban. a tárlat dokumentumai fővárosi könyvtárak, valamint a magyar nemzeti múzeum gyűjteményéből származnak. a budapesti luther-megemlékezések záróakkordjaként november 2-án a drezdai vokalisták adnak hangversenyt a kulturközpontban. /mti/

ri/mi/er -ár olt
15.39 241083 0989

--

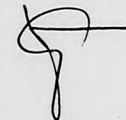
sb0046 4 150 mtib1050

településföldrajzi napok borsod megyében

1983. október 24. - településföldrajzi napok kezdődtek hétfőn borsod megyében. a hét napig tartó rendezvénysorozat keretében szociológusok, építészek, közigazgatási szakértők vizsgálják, vitatják azt, miként alakulhat a nagy ipari megye településeinek helyzete, jövője. a cél a megye arányosabb fejlesztésének elősegítése. keresik annak módját is, miképpen lehet tovább javítani a tanácsok és a lakosság kapcsolatait, s biztosítani azt, hogy minden olyan elképzelés, amely a terület- és településfejlesztést elősegítheti, széles nyilvánosságot kapjon. /mti/

tre/tné/kz/gw hgy

15.46 241083 0634

--

sb0047 4 130 mtib1054

őszti tv-Lottó

1983. október 24. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn tv-Lottószelvényeket hoz forgalomba. az őszi tv-Lottószelvények beérkezési határideje november 13-án déli 12 óra. a számsorsolásra november 15-én kerül sor. az őszi tv-Lottó jutalom-sorsolásának főnyereményét a nyertes ötféle személygépkocsi - dácia, skoda, wartburg, polski fiat, trabant - közül választhatja ki. amennyiben a nyertes valamelyik olcsóbb típust választja, az árkülönbséget készpénzben kapja meg. a tv-Lottószelvények számsorsolásán és jutalom-sorsolásán a novemberi előfizetéses Lottószelvények is részt vesznek. /mti/

mi/kg/jf/gw hgy

16.04 241083 0647

--

sb0048 4 150 mtib1055

a paksi állami gazdaság kiállítása

1983. október 24. - bemutatkozik a paksi állami gazdaság címmel nyílt kiállítás hétfőn a paksi művelődési központban. a város ipari és mezőgazdasági vállalatainak, üzemeinek munkáját bemutató kiállítássorozatban ezt megelőzően a konzervgyár, az atomerőmű vállalat, a ruhaipari szövetkezet és az áfész ad/áttekintést tevékenységéről a város lakosságának. a most bemutatkozó 12 ezer hektáros állami gazdaság egy hétig tartó kiállításán több rendezvény várja az érdeklődőket. a vásártéren kedden tenyészszülő vásár lesz, csütörtöktől négy napig a művelődési központ előtti téren kerti kiegészítőket mutatnak be és árusítanak. /mti/

gem/kjné/kz/gw hgy

16.14 241083 0696

--

sb0049 4 130 mtib1056

évnyitó a szot oktatási intézetében

1983. október 24. - hétfőn megnyitották az 1983-84. tanévet a szot balatonfüredi oktatási intézetében. molnár györgy igazgató köszöntötte az új tanév első tanfolyamainak hallgatóit. bejelentette, hogy jövő év májusáig 4.200 szakszervezeti tisztségviselő vesz részt a különböző továbbképzéseikben. minden csoport kiemelten foglalkozik a szakszervezetek gazdasági szervező tevékenységével. az elméletben megismert szakszervezeti munkamódszereket az intézet bázis vállalatainál a 11 nagyüzemben - a gyakorlatban is tanulmányozzák a hallgatók. /mti/

bév/kz/er ie

16.49 241083 0609

--

sb0050 4 130 mtib1057

kitüntetés /sebestyén józsef/

1983. október 24. - az elnöki tanács sebestyén józsef veszprémi püspöki helynöknek, a somogy megyei katolikus papi békebizottság elnökének az állam és a katolikus egyház közötti jó viszony munkálásában, valamint a papi békemozgalomban kifejtett eredményes tevékenysége elismerésül, 80. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke hétfőn adta át. jelen volt dr. szendi józsef veszprémi megyéspüspök. /mti/

gg/er -ár ie

16.50 241083 0565

--

sb0051 4 130 mtib1059

méhes lajos előadása füzetekben

1983. október 24. - méhes lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, ipari miniszternek - iparpolitikánk időszerű kérdései címmel - az mszmp központi bizottsága politikai akadémiáján idén szeptember 21-én elhangzott előadása megjelent füzetekben a kossuth kiadó gondozásában. /mti/

k km/er -ár ie
16.54 241083 0353

--

sb0052 4 130 mtib1060

életmentő kitüntetése

1982. október 24. - életmentő emlékérmét adományozott a minisztertanács benkovics lászló dunakeszi lakosnak, aki szeptember 12-én éjjel dunakeszin egy égő személygépkocsiból mentett ki egy súlyosan sérült, magatehetetlen idős férfit. a kitüntetést hétfőn mondok pál, a pest megyei tanács elnöke adta át az életmentőnek. /mti/

vir/tr/kz/gw ie

16.57 241083 0383

--

sb0053 4 130 mtib1061 /embargó 18 óráig!/
magyar párt- és kormányküldöttség utazik kedden Lengyelországba

1983. október 24. - kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának, a lengyel népköztársaság államtanácsának és minisztertanácsának meghívására október 25-én, kedden magyar párt- és kormányküldöttség utazik hivatalos, baráti látogatásra a lengyel népköztársaságba. /mti/

mi/ár/gw ie

16.58 241083 0467

--

sb0054 4 160 mtib1062

mai szlovák grafika - kiállítás salgótarjánban

1983. október 24. - „mai szlovák grafika,, címmel nyílt kiállítás hétfőn a salgótarjáni józsef attila művelődési központ üvegcsarnokában. az ötvenkilenc közép-szlovákiai grafikus százötven rajzát, nyomatát, akvarelljét, vegyes technikájú grafikáját bemutató tárlatot mikulás soják, a közép-szlovákiai kerület nemzeti bizottságának kulturális osztályvezetője nyitotta meg. a megnyitón megjelentek a szlovák testvérmegye és nógrád politikai, társadalmi és művészeti életének képviselői; műsorával közreműködött a nézsai szlovák nemzetiségi vegyeskar. a három hétig megtekinthető szlovák grafikai kiállítás viszonzása az idei salgótarjáni tavaszi tárlat nyári beszercebányai bemutatásának. /mti/

csiz/mfné/kz/gw ie

18.03 241083 0780

--

sb0055 4 160 mtib1063

luther-ülésszak sopronban

1983. október 24. - luther márton és a magyarországi reformáció címmel kétnapos tudományos ülészak kezdődött hétfőn sopronban luther születésének 500. évfordulója alkalmából a tudományos ismeretterjesztő társulat rendezésében. a tanácskozást lukács józsef akadémikus, az mta filozófiai intézetének igazgatója nyitotta meg. az ülészak során filozófusok, történészek, teológusok és irodalomtörténészek tartanak előadásokat luther tevékenységének történelmi jelentőségéről, a magyarországi reformáció kialakulásáról, történetéről, a magyar történelmi és irodalmi fejlődésre gyakorolt hatásáról, valamint a protestantizmus mai problémáiról. /mti/

mzs/st/gw ie

18.11 241083 0702

--

bel

- 36 -

1983.10.24.

sb0056 4 130 mtib1064

apn baráti találkozó megyei főszerkesztőkkel

1983. október 24. - az apn /novoszyi/ szovjet hirügynökség hétfőn budapestben a szovjet kultúra és tudomány házában baráti találkozót rendezett a megyei napilapok főszerkesztőinek. a találkozón, amelyen részt vett karvalics lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese is, arról a tevékenységről beszéltek, amelyet a megyei lapok folytatnak a szovjetunió eredményeinek, társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődésének az ismertetésében. jurij akimov, az apn budapesti irodájának vezetője méltatta a központi sajtószolgálat /centropress/ rendszeresen közösen kiadott cikkeik széles körű felhasználását a lapokban, nyikolaj szaprikin, az apn moszkvai igazgató tanácsának tagja pedig elismerő oklevelet nyújtott át a kiemelkedő munkásságért, amelyet a magyar-szovjet barátság ápolásában, különösen a szovjetunió fennállásának tavalyi 60. éves jubileuma alkalmából fejtettek ki. az elismerésekért dr. lökös zoltán, a központi sajtószolgálat főszerkesztője és gyurkó géza, a heves megyei népujság főszerkesztője, a muosz alelnöke mondott köszönetet. /mti/

tr/er ie
18.13 241083 1140

--

sb0057 4 180 mtib1065

időjárásjelentés

1983. október 24. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

a reggeli pára, egy-két helyi köd feloszlása után tulnyomóan napos, száraz idő várható.

gyenge vagy mérsékelt lesz a légmozgás. a hőmérséklet csucsértéke 10-15 fok között valószínű. /mti/

gw ie

18.14 241083 0307

--

bel

- 37 -

1983.10.24.

sb0058 4 160 mtib1066

hangverseny a szovjet kultúra és tudomány házában

1983. október 24. - a szakszervezeti ének- és zenekarok koncertsorozatában hétfőn a dorogi bányász koncertfuvószenekar adott hangversenyt budapestben a szovjet kultúra és tudomány házában. az orosz és szovjet zenekedvelők köre rendezvényén az 1880-ban alapított fuvósegyüttes grieg, szostakovics, hacsaturján, csajkovszkij, chopin, kodály és bartók műveiből játszott.

a szovjet kultúra és tudomány házában 1975-ben rendezték meg az első hangversenyt a „barátság koncertek” című sorozatban, s az idén a „szakszervezeti ének- és zenekarok” címmel hirdették meg azt. a magyar-szovjet baráti társaság, a kórusok országos tanácsa és a kulturális központ szervezte rendezvényeken azóta mintegy 150 ének- és zenekar 80 hangversenyt adott, csaknem 15 ezer főnyi hallgatóság előtt. az év hátralevő hónapjaiban még két hangversenyt tartanak. a legközelebbin, november 28-án az egyesült gyógyszer- és tápszergyár erkel ferenc szimfonikus zenekara lép fel. /mti/

-ri/gg/er bc ie
18.16 241083 1040

--

sb0059 4 160 mtib1067 /felhasználható: 20.00 óraker!/
véget ért a táncművészeti seregszemle

1983. október 24. - hétfőn a magyar állami operaház balettkarának „gálaest” című produkciójával zárult a táncművészet '83 elnevezésű seregszemle. a bemutatót a fővárosi operettszínházban tartották meg. a gálaest egyben az operaház új előadás-sorozata, amelyet a továbbiakban havonta egyszer rendeznek meg. az előadásokon legjelesebb táncművészeink lépnek a közönség elé.

az első előadást dózsa imre szerkesztette és rendezte. fellépett többek között bán teodóra, kékesi mária, metzger mártá, pártay lilla, pongor ildikó, dózsa imre, keveházi gábor és szakály györgy. a művészek beethoven - mahnen hammerklavier-jét, dohnányi-seregi változatok egy gyermekdalra című produkcióját mutatták be, s koncertprogram címmel részleteket láthatott a közönség többek között a kalóz, a don quijote, a bujba tárász, a párizs lángjai című balettekből is.

a táncművészet '83 több mint egyhetes programjában a főváros több színházában hivatásos és amatőr táncgyűttestek mutatták be műsoraikat. az erkel színház adott otthont a nagyszerű a próba című

M

rock-balettnak, amelyet szintén a balettkar adott elő. a nemzeti színházban a budapest táncgyűttes „naphivogató” című előadását és az állami népi együttes lakodalmas-át láthatta a közönség. a fővárosi operettszínházban a pécsi balett emlékek és látomások című táncprodukciójának premierjét tartották meg: a svéd baletteket svéd koreográfusok tanították be az együttesnek. a pesti vigadóban pedig a szecsuáni tánc-zene és énekegyüttes vendégszerepelt, a budai vigadóban a bm duna művészegyüttes lépett fel kontrasztok című produkciójával, s két alkalommal amatőr néptáncgyűttestek mutatkoztak be. a madách színházban a népszínház táncgyűttese adott műsort bujocska címmel.

a táncművészet '83-at a budapesti művészeti hetek alkalmából rendezték meg. az eseménysorozat nem csupán az előadásokra korlátozódott, a bemutatókhoz kapcsolódóan a táncművészek szövetségének égisze alatt két alkalommal szakmai tanácskozáson vitatták meg a látottakat hazai és külföldi szakemberek a rendezvénysorozaton és a tanácskozásokon bolgár, csehszlovákiai, lengyel, ndk-beli és szovjet szakemberek vettek részt. /mti/
t cs/er bc ie
18.20 241083 2222

--

sb0060 4 160 mtib1068 /felhasználható: 21.00 órától!/
uj magyar film bemutatója

uj magyar film bemutatója

1983. október 24. - hétfőn a vörös csillag filmszínházban diszelőadáson mutatták be a könnyű testi sértés című új magyar filmet.

szomjas györgy rendező alkotása a társadalom periferiájára szorult fiatalok életéről szól. sorsuk, hanyattatásaik története dokumentumszerű, hiteles információt nyújt egy, a kívülállók számára megközelíthetetlen és érthetetlen világról.

a film forgatókönyvét kardos csaba, fábrý sándor, grunwalsky ferenc és szomjas györgy írta. a női főszerepet a televízió börtön-dokumentumfilmjének egyik szereplője erdős mariann játssza. /mti/
di/mi/er -ár ie
18.22 241083 0626

--

sb0061 4 160 mtib1069

privilegiumlevél a hivatásos magyar színjátszásra

1983. október 24. - hétfőn a magyar színházi intézetben sajtótájékoztatót jelentettek be, hogy október 26-án és 28-án délután a közönség is megtekintheti a magyar színháztörténet egyik legrégebbi írásos emlékét: azt a privilegiumlevelet, amelyet i. lipót adományozott felvinczi györgynek, engedélyt adva magyar- és erdélyországban színelőadások tartására. a levelet, amely most az intézet színháztörténeti muzeumának legrégebbi írásos anyaga, nemrégiben vásárolták meg.

x x x

az 1696-ban kelt levél részletezi, hogy birtokosa hol, milyen alkalmakkor tarthat előadásokat. felvinczi györgy, aki az engedélyért folyamodott, 1650 körül született s feltehetőleg 1715-ig élt. e levél birtokában ő volt az első magyar hivatásos színész és színigazgató. az unitáriusok kolozsvári főiskoláján tanult, s valószínűleg az iskolai színjátszás hozta meg kedvét a színészethez. tollforgató ember lévén írt előadásra alkalmas verseket, énekeket, drámákat. ez utóbbiak közül legismertebb a comico tragoedia.

arról csak a színhagyomány útján értesültek a szakemberek, hogy felvinczi hogyan élt az engedéllyel: eszerint széles eresű háztetők alatt lépett fel, s a közönség az utcán hallgatta.

bár többször nyilvánosságra hozott, ismert dokumentumról van szó, az eredeti példány előbukkanása felveti azt a kérdést, - mutattak rá a sajtótájékoztatót - hogy nincs-e szükség a színháztörténeti kutatások ezzel kapcsolatos megállapításainak felülvizsgálatára. hiszen gyakorlatilag a hivatásos magyar nyelvű színjátszás alapítólevelének tekinthető, s jóllehet a korban ismerték a hivatásos színjátszást, hivatalosan működő magyar nyelvű színházszintársulat nem tartott addig előadásokat. s jelenleg a köztudatban a hivatásos magyar színjátszás megteremtése kelemen lászló társulatának xviii. század végi megalakulásához fűződik.

a levelet e kiállításra az országos levéltár restaurátorműhelyében „ujították fel,,. /mti/

t cs/gw ie

18.32 241083 1998

--

sb0062 4 160 mtib1073

befejeződött a budapesti színjátszó napok rendezvénysorozata

1983. október 24. - hétfőn a budapesti művelődési központban a babits szavalóverseny fővárosi középöntőjének versmondói mutatkoztak be a budapesti színjátszó napok eseménysorozatában. a szavalóestet követően a színjátszó napok zárásaként ünnepséget rendeztek, amelyen átadták a legszínvonalasabb teljesítményekért járó díjakat.

október 14-től 4 helyszínen zajlottak a bemutatók: 21 amatőr társulat 22 produkcióját láthatták az érdeklődők és a szakemberek.

a fővárosi amatőr színjátszó mozgalom e kiemelkedő eseményére felnőtt és diák /általános és középiskolai/ színjátszó csoportok jelentkeztek, közülük válogatták ki a legjobbakat, akik a színjátszó napokon szerepelhettek. a bemutatókat a nap végén szakmai tanácskozások követték, amelyeken a szereplőkön kívül színikritikusok, rendezők, s az amatőr színjátszó mozgalom legjelesebb képviselői vitatták meg a látottakat.

a produkciókat ismét szakmai zsűri értékelte. valamennyi színjátszó csoport nívódíjat kapott, közülük három érte el a legmagasabb fokozatot: a kisz központi művészegyüttesének színpada, a metró színpad és a pincészinház trójai nők című produkciója. ez utóbbi előadás rendezője, mezei éva nyerte el a legjobb rendező díját. a legjobb scenikai megoldásért a térszinház, a legjobb zenei megoldásért a peremszínpad kapott díjat. a legjobb színészi alakításért a kisz kme színpad tagjának, truczán péternek, a legjobb pedagógiai munkáért pedig a siket színpad rendezőjének, torday ilonának ítelték oda a díjat. a babits szavalóverseny résztvevőit könyvtalványokkal jutalmazták. /mti/

t cs/er ie
18.47 241083 1662

-.-

sb0063 4 150 mtib2001 /embargó feloldásig!!!/

magyar-lengyel autóipari kooperáció - méhes lajos hazaérkezett lengyelországból

1983. október 24. - hétfőn este hazaérkezett varsóból méhes lajos ipari miniszter, aki tárgyalásai befejeztével edward lukoszzsal, a lengyel népköztársaság kohászati és gépipari miniszterével autóbuszgyártási együttműködési kormányegyezményt írt alá.

x x x

a hazánk és lengyelország közötti gépipari együttműködés több évtizedes multra tekint vissza. ezen belül is kiemelt helyet foglal el az autóipari kooperáció. magyarországon különösen közkedveltek a polski fiat személygépkocsik, míg lengyelország sok városában járnak ikarus autóbuszok. a két ország autóipara a késztermékek cseréjén kívül jelentős tételekben vásárol egymástól szakosított termékeket, agregátokat. a lengyel ipar szállítja a dizelmotorok adagoló berendezéseit, csapágyait, a tehergépkocsi vezető-fülkékét magyarországra, míg hazánk futóműveket és szervókormányokat szállít partnerének.

a lengyel fél gazdasági és termelési problémáinak áthidalására, a jelczi autógyár autóbuszgyártó kapacitásainak kihasználása érdekében két évvel ezelőtt együttműködési javaslattal fordult hazánkhoz. a szakértői egyeztetés után a felek most megállapodtak abban, hogy a csepel autógyárban készített komplett padlóvázakból szállítunk a jelczi gyárnak, amelyre ott karosszériát építenek s az így készülő autóbuszokkal elégítik ki a lengyel igényeket.

az együttműködés magyarországi háttérbázisa korszerű, hiszen a csepel autógyárban nemzetközi méretekben is egyedülállóan nagy sorozatban állítják elő az önhordó padlóvázakat. korszerűségükről ismertek a kooperációs partnerek termékei is, mint például a rába hátsóhidak, a motorok, továbbá a lengyel adagolószivattyúk is.

az együttműködési szerződéshez hozzájárult az is, hogy lengyelországban már ismertek és jól beváltak az ikarus autóbuszok. a magyar-lengyel autóipari megállapodás értelmében 1990-ig 7-8 ezer padlóvázat szállít a csepel autógyár, mintegy 200 millió rubel értékben.

a lengyel fél ellentételképpen különböző építőipari, illetve bányagépeket és járműveket szállít magyarországra. ezek között olyan tehergépkocsik is szerepelnek amelyek utjainkon még nem láthatók; ezek a star típusú járművek. ez utóbbiak gyártásához a lengyel tehergépkocsi gyár jelentős fejlesztést is végre hajtott s a magyar próbák egyértelműen pozitív eredménnyel zárultak. /mti/ sz/gw ie

19.21 241083 2436

-.-

sb0064 1 130 mtib1075

a szerkesztőségek figyelmébe!!!

1983. október 24. - mai bs0100 mtib2001 sz. magyar-Lengyel
autóipari kooperáció című hírünk

e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k !!!

/mti/
gw ie
21.21 241083 0268

--

sb0065 4 180 mtib2004

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 24.

sb0001 korszerűsödik a munkaerő-közvetítés /1. rész/
 sb0002 korszerűsödik a munkaerő-közvetítés /2. rész/
 sb0003 vízkészleteink alakulása /1. rész/
 sb0004 vízkészleteink alakulása /2. rész/
 sb0005 ötszáznegyven millió forintos ...
 sb0006 bevált a termovíziós ...
 sb0007 bővül a szőnyegpadló-választék
 sb0008 tájmuzeum lesz a tokaji ...
 sb0009 árurendelés az éterben
 sb0010 aprómagvak exportra
 sb0011 magnezitipari melléktermékek
 sb0012 közművelődés a vízügyi ... /1. rész/
 sb0013 közművelődés a vízügyi ... /2. rész/
 sb0014 sertéstelep rekonstrukciója
 sb0015 drágább helyett olcsó szénrel
 sb0016 halálos közlekedési balesetek /1. rész/
 sb0017 halálos közlekedési balesetek /2. rész/
 sb0018 tanácskozás a gépipari ...
 sb0019 román diákok szépíróversenye
 sb0020 újabb tsz konzervüzem
 sb0021 László Miklós temetése
 sb0022 fafaragó tárlata
 sb0023 időjárásjelentés
 sb0024 magyar-uj-zélandi kereskedelmi ...
 sb0025 tűz a szerencsi csokoládégyárban

M

sb0026 pályázat közművelődési táborok ...
 sb0027 huszonöt éves az mta régészeti intézete
 sb0028 később kezdődik az előadás
 sb0029 halálos balesetek
 sb0030 műemlékvédelem mosonmagyaróváron
 sb0031 ránci dezső zongoraestje miskolcon
 sb0032 Jean Guillou Liszt-orgonaestje pécsen
 sb0033 anyanyelvi tanácsadó pécsen
 sb0034 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0035 a környező országok időjárása
 sb0036 régészeti kamarakiállítás Kecskeméten
 sb0037 a Martonvásári Óvoda centenáriuma
 sb0038 hangversenysorozat kezdődött Szombathelyen
 sb0039 meghosszabbították az európai vándorutat
 sb0040 kisz-küldöttség utazott Párizsba
 /folyt. köv./ sa
 21.29 241083 1662

--

sb0066 4 180 mtib2005

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a mmb deviza- és valutaárfolyamai /1. rész/
 sb0042 a mmb deviza- és valutaárfolyamai /2. rész/
 sb0043 felavatták dr. Darabos Pál síremlékét
 sb0044 Köpeczi Béla Párizsba utazott
 sb0045 Luther-megemlékezések
 sb0046 településföldrajzi napok Borsod megyében
 sb0047 őszi tv-Lottó
 sb0048 a Paksi Állami Gazdaság kiállítása
 sb0049 évnitó a SZOT Oktatási Intézetében
 sb0050 kitüntetés /Sebestyén József/
 sb0051 Méhes Lajos előadása füzetalakban
 sb0052 életmentő kitüntetés
 sb0053 magyar párt- és kormányküld. utazik kedden Lengyelországba
 sb0054 mai szlovák grafika - kiállítás Salgótarjánba
 sb0055 Luther-ülésszak Sopronban
 sb0056 apn baráti találkozó megyei főszerkesztőkkel

sb0057 időjárásjelentés
 sb0058 hangverseny a Szovjet Kultúra és Tudomány házában
 sb0059 véget ért a táncművészeti seregszemle
 sb0060 új magyar film bemutatója
 sb0061 privilégiumlevél a hivatásos magyar színjátszásra
 sb0062 befejeződtek a színjátszó napok
 sb0063 a szerkesztőségek figyelmébe

M

bel

- 44 -

1983.10.24.

sb0063 méhes Lajos hazaérkezett Lengyelországból
sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György
szerkesztették: Fehér Péter,
Oltványi Ottó,
Halasi György,
Izsák Erika.

- v é g e -

/mti/
gw
21.33

241083 1489

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 25.

bel

k e d d
-----

sb0001 4 150 mtib1001

több mint kétszáz nagyüzem adott 5.500 kilónál nagyobb mennyiségű búzát egy hektárról /1. rész/

183. október 25. - a buza termőterületet különböző módon érintette az idén az aszály, voltak olyan vidékek, amelyek viszonylag több csapadékot kaptak, másutt ellenben súlyos gondokat okozott a szárazság és befolyásolta a terméseredményeket is. mindent egybevetve azonban számos gazdaság kiemelkedő hozamokat ért el ebben az esztendőben -, ezt állapította meg a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium elemzése, amely az idej tapasztalatokat összegezte.

az adatok szerint az évszázad egyik legaszályosabb esztendejének számít az idej. az ország összefüggő nagyobb területein szinte heteken át hiányzott a csapadék-utánpótlás és ez visszavetette a növényeket a fejlődésben. a szárazság mindenekelőtt szolnok, csongrád, pest, bács-kiskun és békés megyéket érintette. ám még ezekben a megyékben is voltak olyan részek, ahol kisebb-nagyobb csapadék-utánpótlást kaptak a földek, ami éppen a legnehezebb időszakban segített a növényeken. hogy mennyire a csapadék mennyisége volt a legdöntőbb tényező az idej búzatermés alakulásában azt bizonyítja: a hektáronként 5.500 kilogrammos kiemelkedő termésátlagot elérő nagyüzemek több, mint kétharmada a dunántulról került ki, onnan, ahol kedvezőbb volt a csapadékátlag. ugyanakkor például szolnok megyében egyetlen termelőszövetkezet tudta csak elérni ezt a szintet, míg más években a terület arányának megfelelő számú gazdaság szerepelt innen a legjobbak között. hasonló a helyzet csongrád megyében is.